

Opgesteld in opdracht van:

Gemeenten Beemster, Beverwijk, Haarlem, Heemskerk, Purmerend,
Uitgeest en Velsen en Provincie Noord-Holland

Contactpersoon Omgevingsdienst IJmond:

L.A. Pannekeet

Postbus 325

1940 AH Beverwijk

T 0251-263 863

F 0251- 263 888

E info@odijmond.nl

I www.odijmond.nl

Begroting 2016

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Beleidsbegroting	4
2.1	Programmaplan	4
2.2	Verplichte paragrafen	5
3	Financiële begroting	12
3.1	Overzicht baten en lasten	12
3.2	Aanwending (bestemmings)reserves 2016	13
3.3	Overzicht incidentele baten en lasten	14
3.4	Toelichting baten en lasten	14
3.5	Financiële positie	20
4	Meerjarenprognose	21
5	Verdeelsleutel	22

Bijlage – Productbegroting 2016

1. Inleiding

Voor u ligt de Begroting van de Omgevingsdienst IJmond voor 2016.

Onderliggende begroting 2016 is opgesteld op basis van de actuele en bekende informatie per maart 2015. Immers voordat deze begroting voor 15 juli 2015 wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst dienen de gemeentebesturen van de verbonden partijen hun zienswijzen over deze begroting kenbaar te maken. Wij verwachten echter dat in de loop van het jaar een aantal ontwikkelingen concreet zal worden dat van invloed is op deze begroting.

Hieronder een korte schets:

De Omgevingsdiensten dienen aan gemeenten en provincie de mogelijkheid te bieden om zogenaamde plustaken in te kunnen brengen. Het betreft hier vergunning- en toezichttaken op het gebied van het omgevingsrecht. Voor een aantal gemeenten worden deze taken reeds uitgevoerd.

De verwachting is dat het komende jaar een aantal verzoeken zal komen van gemeenten en provincie om deze taken uit te gaan voeren en eveneens verzoeken om de inbreng van het milieutakenpakket uit te breiden.

Concreet ligt er op dit moment een verzoek van gemeente Zandvoort om per 1 januari 2016 Wabo-taken en drank- en horecawettaken te gaan uitvoeren.

Provincie Noord-Holland is voornemens 4 tot 6 formatieplaatsen bij onze dienst onder te brengen voor het uitvoeren van taken op het gebied van vergunningverlening bodemsanering.

Voor beide bovengenoemde trajecten wordt een onderzoek verricht naar de organisatorische en financiële consequenties.

Daarnaast is de verwachting dat medio 2015 duidelijkheid komt ten aanzien van de Wet VTH en de al-dan-niet verplichte toetreding van onze zogenoemde contractgemeenten tot de Gemeenschappelijke Regeling. Een dergelijke verplichting kan mogelijk consequenties hebben voor de wijze van tarifiering en mogelijk leiden tot een herziening van deze begroting 2016.

Bij het opstellen van deze begroting hebben wij rekening gehouden met de volgende actualiteiten ten opzichte van de 1^e herziening begroting 2015:

- de bezuiniging van 1 formatieplaats, welke in de 1^e herziening begroting 2015 nog als te realiseren doelstelling was opgenomen;
- diverse personele mutaties en
- de afloop van de personele dekking vanuit de subsidie Luchtkwaliteit per ultimo 2015.

De Productbegroting 2016 voor alle 8 deelnemers dient als bijlage bij deze begroting. In de productbegroting is per taak aangegeven wat voor 2016 de verwachte dienstverlening van de omgevingsdienst per gemeente/provincie zal zijn.

Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies:

Deze begroting voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. In dit Besluit zijn de richtlijnen opgenomen waaraan wij ons moeten houden in het kader van de interne informatieverstrekking aan ons algemeen bestuur en de externe informatieverstrekking aan derden.

2. Beleidsbegroting

2.1 Programmaplan

Onze activiteiten zijn samengevoegd tot één programma "Uitvoering milieutaken".

2.1.1 Programma Uitvoering milieutaken

DOELSTELLINGEN

De beleidslijnen die door de gemeenten Beemster, Beverwijk, Haarlem, Heemskerk, Purmerend, Uitgeest en Velsen en de Provincie Noord-Holland in hun milieubeleidsplannen, overeenkomsten/opdrachten zijn neergelegd, bepalen in 2016 grotendeels welke werkzaamheden door ons uitgevoerd zullen worden en zijn vastgelegd in de productbegroting 2016 en het milieuwerkprogramma 2016.

De Omgevingsdienst IJmond heeft zelf geen beleidsdoelstellingen en is een uitvoerende dienst. Wel hebben wij een doelstelling ten aanzien van de uitvoering van onze taken.

Onze missie luidt:

De Omgevingsdienst is een organisatie waar mensen graag zaken mee doen vanwege de hoge kwaliteit en de goede dienstverlening. De Omgevingsdienst draagt bij aan de oplossing van problemen en inspireert mensen tot het nemen van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van milieu.

BTW-PLICHT

Wij zijn met ingang van 1 januari 2007 als een BTW-plichtige organisatie aangemerkt door de Belastingdienst. Hierdoor is een vereenvoudiging van de administratieve handelingen voor zowel ons als de deelnemende gemeenten te realiseren en efficiency in de bedrijfsadministratie te bewerkstelligen. In deze begroting is rekening gehouden met de BTW-plicht van onze dienst. Dit betekent dat alle baten en lasten exclusief BTW zijn opgenomen en wordt een resultaat van minimaal € 1 gerealiseerd. Doordat wij zelf BTW afdragen en verrekenen, wordt geen BTW meer doorgeschoven naar onze deelnemende gemeenten in het kader van het BTW-Compensatiefonds.

VPB-PLICHT

Op 18 december 2014 heeft de Tweede Kamer de Wet modernisering vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen aangenomen. Indien de Eerste Kamer de wet ook goedkeurt – vermoedelijk in het eerste kwartaal van 2015 – treedt de wet in werking vanaf 1 januari 2016. Volgens deze wet moeten overheden die winst of structureel overschotten behalen met activiteiten die concurreren met de markt, vanaf 1 januari 2016 in principe vennootschapsbelasting betalen.

Aangezien de Eerste Kamer de wet nog niet heeft goedgekeurd en de gevolgen van deze wet voor onze dienst nog niet volledig in kaart zijn gebracht, is de VPB-plicht nog niet doorgerekend in deze begroting 2016.

RESUMÉ BATEN & LASTEN

Programma Uitvoering milieutaken

Totaal lasten	€ 7.536.583
Totaal baten	€ 2.775.770
Vrijval bestemmingsreserves	€ 91.735
Totaal bijdrage deelnemende gemeenten/provincie	€ 4.669.079

Voor de categoriale specificatie verwijzen wij u naar hoofdstuk 3, de financiële begroting.

2.1.2 Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorzien

OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

- a. De totale bijdrage, inclusief de bijdragen Wabo-decentralisatie, van de deelnemende gemeenten/provincie bedraagt € 4.669.079. Waarvan de bijdrage IJmondgemeenten € 3.094.017, de bijdrage Beemster € 99.047, de bijdrage Haarlem € 1.208.231 (exclusief digitaliseringskosten), de bijdrage Purmerend € 130.727 en de bijdrage Provincie Noord-Holland € 137.057 (exclusief digitaliseringskosten);
- b. Saldo van de financieringsfunctie: saldo van de rentelasten en rentebaten is per saldo een last van € 188.000.

BEDRAG VOOR ONVOORZIEN

In de begroting is geen bedrag voor onvoorziene kosten opgenomen. In de productbegroting is overigens wel rekening gehouden met onvoorziene werkzaamheden en inzet op incidenten en calamiteiten.

2.2 Verplichte paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van onze financiële positie en van het vermogen om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen legt de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

A. Inventarisatie weerstandscapaciteit per 1 januari 2016

Indicatie beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	€ 200.778
Bestemmingsreserves	€ 364.944
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 565.722

Bij het inventariseren van de risico's zijn wij uitgegaan van de volgende categorieën:

- algemene risico's bedrijfsvoering;
- incidentele risico's;
- specifieke risico's.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting vindt door een extern bureau een risico-inventarisatie, waarbij tevens de weerstandscapaciteit wordt onderzocht. In een volgende begroting zal een samenvatting van deze inventarisatie worden opgenomen.

Onderstaand zijn, op basis van een interne actualisatie van een voorgaand extern risico-inventarisatieonderzoek, de belangrijkste risico's per categorie benoemd en toegelicht.

Algemene risico's bedrijfsvoering*Afhankelijkheid externe subsidie-opbrengsten*

Wij maken gebruik van externe subsidies voor het uitvoeren van specifieke projecten. Indien incidentele projecten worden uitgevoerd met vast personeel en de projecten zijn afgerond, bestaat het risico dat de betreffende werknemers (tijdelijk) niet ingezet kunnen worden. Ten gevolgen van het feit dat steeds meer subsidies resultaatgericht worden, neemt ook het risico van terugbetaling toe. Tenslotte zijn er projecten die een wettelijke verplichting kennen. Deze verplichting blijft aanwezig, ook na afronding van het project, zonder dat hier nog subsidiegelden tegenover staan.

Werkzaamheden ten behoeve van niet-deelnemende gemeenten

De positieve resultaten voortkomend uit de dienstverleningsovereenkomsten hebben gevolgen voor de bijdrage van de deelnemende gemeenten. Indien overeenkomsten worden opgezegd, stijgt de bijdrage voor de deelnemende gemeenten. Een belangrijke beheersingsmaatregel voor dit risico, is het feit dat wij streven naar overeenkomsten met een minimale looptijd van vijf jaar en bij voorkeur van tien jaar. Daarnaast hebben alle overeenkomsten een opzegtermijn van één jaar. Ten tijde van dit schrijven worden structuren onderzocht waarbij de omgevingsdienst de niet-deelnemende gemeenten meer aan zich kan binden. Een en ander wordt mogelijk door de staatssecretaris verplicht.

Specifieke risico's

Financiering huisvesting

Eind december 2013 heeft Omgevingsdienst IJmond met de BNG een lening afgesloten van € 3.700.000 tegen een basisrente van 3-maands euribor. Hier bovenop berekent de BNG een opslag van 38 basispunten (0,38%). De lening is op 2 januari 2014 verstrekt. Deze lening staat tegenover de in 2008 afgesloten renteswap van € 3.700.000 met de Rabobank. Hierdoor is sprake van een effectieve hedge. Wij betalen aan de Rabobank een vaste rente van 4,69% en ontvangen van Rabobank de 3-maands euribor. Per 31 december 2014 was de marktwaarde van de swap met een bedrag van -€ 1.170.982 minder negatief dan het afgesproken bedrag van € 1.500.000 met de Rabobank. Per 31 december 2013 was de marktwaarde € 901.610 negatief. De negatieve waarde heeft te maken met de zeer lage rentestand. De Rabobank kan, gelet op hun algemene voorwaarden, de omgevingsdienst om extra dekking verzoeken wanneer de marktwaarde lager is dan het afgesproken bedrag. Aangezien de negatieve waarde van de renteswap door de afnemende looptijd van de renteswap naar verwachting minder negatief wordt en de Omgevingsdienst de renteverplichtingen jaarlijks begroot en tijdig voldoet, wordt dit risico steeds kleiner.

Rechtszaken met mogelijk financiële gevolgen

Er is in 2014, in opvolging van gebeurtenissen in 2013, door een bedrijf met herhaling bedreigd onze dienst aansprakelijk te stellen voor een bedrag van € 25.000,-, in die zin dat ons verzocht werd aansprakelijkheid in deze te accepteren. De omgevingsdienst ziet daar geen aanleiding toe. Het bedrijf heeft het dreigement tot op heden niet laten opvolgen door een daadwerkelijke juridische aansprakelijkheidsstelling. De keuze daartoe over te gaan ligt geheel bij het bedrijf. Er is niet met zekerheid te zeggen dat dit niet alsnog zal gebeuren. Wij verwachten daaruit geen financieel nadelige gevolgen voor onze dienst.

Conclusie

Ultimo 2014 zal de algemene reserve € 195.778, de bestemmingsreserve nieuwbouw € 237.293 en de bestemmingsreserve transitie RUD € 197.330 bedragen, na de voorgestelde resultaatbestemming 2014 (inclusief inkopen eigen vermogen). Wij zijn voorsnog van mening dat de weerstandscapaciteit voldoende is om eventuele financiële risico's te kunnen dekken. Ten tijde van dit schrijven wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd door een extern bureau. Hierbij wordt tevens onze weerstandscapaciteit onderzocht.

2.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Ten behoeve van het groot onderhoud is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld door de afdeling Bouwkunde van gemeente Beverwijk. Het MJOP is opgesteld voor al het grote onderhoud van het gehele gebouw en verdeeld in vijf onderdelen, te weten:

1. Gemeente Beverwijk, het Stadhuis
2. Gemeente Beverwijk, het Verhuur(of markt)kantoor
3. Omgevingsdienst IJmond
4. Het gezamenlijke deel Verhuur(of markt)kantoor en Omgevingsdienst IJmond
5. Het gezamenlijke deel Stadhuis, Verhuur(of markt)kantoor en Omgevingsdienst IJmond.

Van ieder onderdeel is een aparte MJOP opgesteld. Het MJOP is in de vergadering van 2 juli 2012 door het bestuur van de VVE Stationsplein 48 vastgesteld.

Alle partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting van het door hun gebruikte gebouwdeel. Gekozen is om de gebouwonderdelen, die gezamenlijk gebruikt worden en/of bij alle partijen voorkomen, gelijktijdig uit te voeren.

De jaarlijkse kosten voortkomend uit het MJOP maken onderdeel uit van de begroting van de VVE. Overeenkomstig deze begroting en de huidige inzichten heeft Omgevingsdienst IJmond een bedrag van € 12.500 (2015: € 10.715) hiervoor als last opgenomen. Deze kosten komen in de begroting tot uitdrukking onder de huisvestingskosten.

2.2.3 Financiering

Wij hebben ultimo 2014 een treasurystatuut met daarin een treasurybeleid opgesteld.

Het treasurystatuut heeft tot doel een kader te scheppen waarbinnen de financiële continuïteit kan worden gewaarborgd van de Omgevingsdienst. Hiervoor zijn enkele doelstellingen opgesteld.

De Omgevingsdienst heeft de volgende treasurydoelstellingen geformuleerd:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
2. Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten van de Omgevingsdienst tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's.
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO, de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO), het besluit

Leningsvoorwaarden Decentrale Overheden en de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

5. Het realiseren van informatiestromen ter ondersteuning van de opstelling van het treasurybeleid, de uitvoering van het beleid en de verantwoording daarover.

Schatkistbankieren

Met ingang van 2014 is gestart met het verplichte schatkistbankieren. Door de afsluiting van schatkistdeposito's streven wij een zo gunstig mogelijke rente na.

Lening

Ten behoeve van de nieuwbouw hebben wij een renteswap over een nominaal bedrag van € 3.700.000 bij de Rabobank afgesloten. De swap is afgesloten ter beperking van financiële risico's. Het betreft een renteruil waarbij de Omgevingsdienst met ingang van 1 januari 2012 4,69% over € 3.700.000 betaalt aan de Rabobank en de Rabobank de 3-maands-euribor rente aan de Omgevingsdienst betaalt over hetzelfde bedrag. De Rabobank beschikte op het moment van afsluiting over een AAA-rating en per heden over een Aa2-rating (Moody). Hiermee wordt voldaan aan de betreffende minimumeis van de RUDDO. Naast de swap is een langlopende lening bij de BNG afgesloten op basis van de 3-maands-euribor rente plus een renteopslag van 38 basispunten, aflossingsvrij, ingaande per 2 januari 2014 en voor een periode van 2 jaar. De lening voldoet aan het Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden.

Ultimo 2014 is het totaal van het beschikbare vermogen en de langlopende geldlening circa € 140.000 lager dan de totaal geactiveerde investeringen. De reden hiervoor is dat ervoor gekozen is de investeringen in inventaris en automatisering voor zolang dit mogelijk is, te financieren uit eigen middelen. Onze solvabiliteit (verhouding eigen vermogen / totaal vermogen) is ultimo 2014 5,8% (v.j. 5,4%). Dit betekent een stijging ten opzichte van 2013 van 0,4%.

Bij het aantrekken van vreemd vermogen zijn in de Wet FIDO grenzen gesteld in hoeverre dit plaats mag vinden met kort vreemd vermogen en de mate waarin renterisico gelopen mag worden over de vaste schulden. De kasgeldlimiet ligt voor gemeenschappelijke regelingen op 8,2% en de renterisiconorm op 20% van de jaarbegroting met een minimumbedrag van € 2.500.000. De kasgeldlimiet is voor ons niet van belang omdat er geen kasgeldleningen zijn aangetrokken. Per 2 januari 2014 is de lening van de BNG geherfinancierd, waardoor per heden de minimum risiconorm volgens de Wet FIDO niet wordt overschreden.

2.2.4 Bedrijfsvoering

Wij hebben als doelstelling te blijven groeien naar een organisatie van professionals waarbij een optimale dienstverlening centraal staat.

Met ingang van 1 januari 2012 werken de medewerkers van de Omgevingsdienst vanuit het nieuwe kantoor aan het Stationsplein 48b in Beverwijk. Binnen dit kantoor is gekozen voor een flexibel werkconcept. Daarnaast is ingezet op het digitale werken, digitale archivering en digitale volgsystemen voor aangewezen werkprocessen.

2.2.5 Verbonden partijen

Wij zijn per 31 december 2014 primair verbonden aan onze deelnemende gemeenten: Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Velsen, Haarlem alsmede aan Provincie Noord Holland. Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten Beemster en Purmerend toegetreden tot onze gemeenschappelijke regeling.

Stichting IJmond Bereikbaar

De Stichting IJmond Bereikbaar (hierna: de Stichting) is per 20 oktober 2011 opgericht. De deelnemers bestaan onder meer uit het Platform IJmond Bereikbaar, zijnde het bedrijfsleven, alsmede de IJmond gemeenten.

Het doel van de activiteiten van de stichting is het verbeteren van de luchtkwaliteit door het aanbieden van alternatieven op het gebied van woon-werkverkeer.

Omgevingsdienst IJmond is als adviseur betrokken bij de stichting. De activiteiten van de stichting worden hoofdzakelijk gefinancierd vanuit door Omgevingsdienst IJmond beschikbaar gestelde middelen uit de brede doeluitkering Verkeer en Vervoer (Beter Benutten).

In 2012 is de subsidie Beter Benutten aan de Omgevingsdienst toegekend, deze bijdrage loopt tot en met 2015. Eind 2014 is een tweede subsidie aangevraagd. Naar verwachting zal deze subsidie in 2015 worden toegekend voor de periode 2015-2017. Dit betekent dat naar verwachting tot en met 2017 het saldo van de lasten van het project zijn gedekt en de stichting minstens zal blijven bestaan.

De Omgevingsdienst heeft geen bestuurlijk en financieel belang in de stichting.

VVE Stationsplein

De Omgevingsdienst IJmond alsmede gemeente Beverwijk vormen tezamen de eigenaren van het pand aan het Stationsplein 48, 48a en 48b. Conform de akte van splitsing is een VVE geformeerd. Het bestuur is tweeledig en bestaat uit een bestuurslid van Omgevingsdienst IJmond alsmede een bestuurslid vanuit gemeente Beverwijk.

Voor beide partijen is sprake van financiële aansprakelijkheid. Indien de VVE haar verplichtingen niet nakomt, zal dit worden verhaald bij de eigenaren.

Gegevens over 2014 van de VVE:

a.	Naam en vestigingsplaats	VVE Stationsplein 48 te Beverwijk
b.	Openbaar belang dat wordt behartigd	Gezamenlijk onderhoud en beheer van het pand
c.	Belang in het de verbonden partij Het belang van Omgevingsdienst IJmond bestaat uit 3/16 deel, voor het overige deel is de gemeente Beverwijk eigenaar. De stemverhouding is 50/50.	1-1-2014 en 31-12-2014: 3/16 deel
d.	Verwachte omvang van het EV Verwachte omvang van het VV Het VV bestaat per 31-12-2014 voor € 125.000 uit het reservefonds voor groot onderhoud.	1-1-2014: € 25.000 31-12-2014: € 25.000 1-1-2014: € 94.000 31-12-2014: € 139.000
e.	Verwachte omvang van het financiële resultaat	nihil

Gedurende het boekjaar 2014 hebben wij geen bestuurlijke en financiële belangen in andere partijen gehad.

3. Financiële begroting

3.1 Overzicht baten en lasten

In het onderstaande overzicht worden de totale kosten en opbrengsten van Omgevingsdienst IJmond gepresenteerd.

	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015	Realisatie 2014
Personeelskosten na dekking projecten	4.419.950	4.372.053	4.046.661
Afschrijvingen	251.960	246.385	223.632
Rentebaten en -lasten	188.000	185.590	188.236
Projectkosten uren en externe kosten	2.468.444	2.485.300	2.391.763
Overige bedrijfslasten na dekking projecten	208.228	199.794	297.887
Subtotaal lasten	7.536.583	7.489.122	7.148.179
Projectbaten	2.760.770	2.791.936	2.709.556
Overige opbrengsten	15.000	15.000	188.408
Subtotaal baten	2.775.770	2.806.936	2.897.964
Saldo nagekomen baten en lasten			29.930
Mutaties reserves			30.360
Vrijval reserve Nieuwbouw	23.900	27.470	
Vrijval reserve luchtkwaliteit	20.135		
Vrijval reserve transitiekosten	47.700	85.700	
Vrijval reserve medisch onderzoek personeel			5.300
Bijdrage 4 IJmondgemeenten	2.914.219	2.843.266	2.695.586
Wabo-dec bijdragen 4 IJmondgemeenten	179.798	175.413	178.122
Bijdrage Haarlem	1.131.174	1.117.761	1.101.242
Wabo-dec bijdrage Haarlem	77.056	75.177	76.338
Bijdrage Purmerend incl Wabo-decentralisatie	130.727	126.542	-
Bijdrage Beemster incl Wabo-decentralisatie	99.047	95.962	-
Bijdrage Provincie NH (1 fte bodem)	94.248	93.130	90.450
Wabo-dec bijdrage Provincie NH	42.809	41.765	42.410
Wabo-bijdragen overige gemeenten	onder projecten	onder projecten	245.978
Dotatie algemene reserve			49.685
Dotatie bestemmingsreserve nieuwbouw			56.516
Dotatie bestemmingsreserve Energieakkoord			20.000
Dotatie onderzoek weerstandsvermogen			25.000
Resultaat(retournering)	1	1	34.437

Bij het opstellen van de begroting 2016 zijn wij uitgegaan van de volgende punten:

- de kosten van de totale formatie (89,8 fte)
- de kosten van de structurele projecten (op basis van 25,9 fte)
- de kosten van de niet-structurele kortlopende projecten (op basis van 1,0 fte).

Voor een toelichting op bovengenoemde categorieën verwijzen wij u naar paragraaf 3.3.2.

Bijdragen en lumpsumbijdragen deelnemers

De lumpsumbijdragen van gemeente Haarlem en Provincie Noord-Holland voor 2016 zijn geïndexeerd conform de besluitvorming van het Bestuurlijk Team van 26 juni 2013 op basis van de kaders van de gemeente Velsen, zijnde voor 2016 met 1,2%.

De bijdragen van de gemeenten Beemster en Purmerend zijn gebaseerd op de omvang van de basistakenpakketten en ten opzichte van 2015 met 2,5% geïndexeerd.

De bijdrage voor de vier IJmondgemeenten is gestegen ten opzichte van de 1^e Herziening Begroting 2015 met 2,5%.

Voor alle deelnemers zijn de Wabo-decentralisatiegelden opgenomen conform het rapport nulmeting Wabo-decentralisatie, waarbij voor 2016 de bijdragen van 2015 met 2,5% zijn geïndexeerd. De Wabo-decentralisatiegelden van de niet-deelnemende gemeenten zijn opgenomen onder de projectbaten. Hiervoor is het externe dienstverleningstarief voor 2016 gehanteerd.

3.2 Aanwending (bestemmings)reserves 2016

Nieuwbouw

In het hiervoor opgenomen overzicht van de baten en lasten over 2016 is rekening gehouden met de extra afschrijvingslasten van de investeringen in de inrichting op diverse verdiepingen en de uitbreiding van het aantal werkplekken en investeringen automatisering. Hiertoe valt de bestemmingsreserve Nieuwbouw vrij voor een bedrag van € 23.900.

Transitiekosten

Tevens zijn extra kosten opgenomen voor de benodigde ICT-investeringen om aan de RUD-kwaliteitseisen te voldoen. Deze kosten, zijnde de afschrijvings- en jaarlijkse lasten van in totaal € 47.700, worden gedekt door de via de resultaatbestemming 2013 en 2014 gevormde bestemmingsreserve transitiekosten RUD.

Luchtkwaliteit

Tot slot valt de bestemmingsreserve luchtkwaliteit vrij om de betreffende activiteiten te dekken.

3.3 Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015
Onttrekking reserve visie luchtkwaliteit	20.135	
Onttrekking reserve transitie RUD	30.700	55.000
Totaal incidentele baten	50.835	55.000

Incidentele lasten	Begroting 2015	1e herziening begroting 2014
Uitvoering visie luchtkwaliteit	20.135	
Totaal incidentele lasten	20.135	0

Hierbij wordt de volgende toelichting gegeven:

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn de baten en lasten opgenomen, die zich gedurende maximaal drie jaren voordoen, hier gaat het om eenmalige zaken, resultaten uit eenmalige bijzondere projecten, waarbij de eindigheid vastligt.

De incidentele baten zijn hoger dan de incidentele lasten. Dit betreft ten eerste de onttrekking aan de reserve visie luchtkwaliteit om de activiteiten, waarbij hieraan uitvoering wordt gegeven, worden gedekt. Tevens betreft dit de inmiddels driejarige dekking van de post jaarlijkse onderhoud- en licentiekosten van de digitalisering ten gevolge van de RUD-vorming door onttrekking aan de bestemmingsreserve transitie RUD. Doordat de jaarlijkse onttrekking lager is dan verwacht, kan deze reserve de jaarlijkse kosten ten gevolge van de ICT-investeringen om aan de RUD-eisen te voldoen 3 jaren dekken in plaats van de eerder verwachte twee jaren. De verwachting is dat met ingang van 2017 de jaarlijkse digitaliseringskosten gedekt worden door efficiëntie.

3.4 Toelichting baten en lasten

3.4.1 De kosten van de milieudienst

FORMATIE EN PERSONEELSKOSTEN

Ten laste van deze begrotingspost worden de personeelskosten, de inhuur van personeel, de kosten voor werving en selectie, alsmede de overige personeelslasten gebracht. De overige personeelslasten betreffen kosten anders dan lonen, die direct verband houden met het personeel. Hieronder vallen onder andere de kosten voor opleiding, employability, dienstreizen, veiligheidskleding, Arbodienst en ondernemingsraad.

Formatie

In deze begroting wordt uitgegaan van de verwachte formatie voor 2016. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen de formatie voor uitvoering van werkprogramma's, de formatie voor structurele projecten en de formatie voor niet-structurele projecten. Voor de structurele projecten, zoals de havenverordening, bouw- en woningtoezicht, brandveiligheid en de dienstverlening aan de regio Waterland en de gemeenten in Zuid-Kennemerland, verwachten wij in 2016 een inzet van 25,9 fte. Tevens verwachten wij in 2016 een inzet van 1 fte op niet-structurele projecten, zoals subsidieproject Externe Veiligheid.

FORMATIE	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015	Realisatie 2014
Kernformatie	62,96	62,78	59,91
Formatie structurele projecten	25,87	26,53	24,88
Formatie niet-structurele projecten	0,97	2,01	2,46
Totaal	89,81	91,32	87,25

De kernformatie is ten opzichte van oorspronkelijke begroting iets gestegen. Ten gevolge van onder meer een iets lager inzet op structurele projecten en de afloop van de personele dekking vanuit de subsidie luchtkwaliteit, is de projectformatie gedaald en de kernformatie per saldo iets gestegen. Bij een gering stijgende overhead (ICT), daalt de urenbesteding ten behoeve van de GR-deelnemers gering.

Personeelskosten

Onze personeelskosten worden als volgt begroot:

PERSENEEL	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015	Realisatie 2014
Totaal lonen	6.071.123	6.044.446	5.613.976
Lonen projecten (doorbelasting)	1.972.172-	1.986.893-	1.978.167-
Lonen deelnemende gemeenten	4.098.950	4.057.553	3.635.809
Inhuur derden	70.000	70.000	178.646
Werving/ personeelsbeleid	3.000	6.500	-
Scholing/ employability	110.000	88.000	99.540
Overige personeelslasten (incl. ww-verkeer)	138.000	150.000	132.666
Totaal	4.419.950	4.372.053	4.046.661

Toelichting

De loonsom stijgt door de interne doorgroei van medewerkers en de verwachte geringe stijging van de werkgeverslasten. De CAO-stijging in 2014-2015 is doorgerekend en voor 2016 wordt geen CAO-stijging verwacht. De overige personeelslasten zijn, met uitzondering van het opleidingsbudget, iets naar beneden bijgesteld naar aanleiding van de realisatie over 2014. Het opleidingsbudget is verhoogd op basis van een inventarisatie van nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetgeving en kwaliteitseisen.

AFSCHRIJVING OP MATERIËLE VASTE KOSTEN

Ten laste van deze begrotingspost worden de kosten gebracht die voortvloeien uit de gepleegde investeringen tot en met 2014 en de verwachte investeringen in 2015 en 2016. Ten gevolge van zowel de toetreding van Beemster, Haarlem, Purmerend en Noord-Holland, als de RUD-kwaliteitseisen en het overgekomen personeel van Bloemendaal, zijn aanvullende investeringen gepleegd in verbouwing en inventaris en automatisering.

AFSCHRIJVING	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015	Realisatie 2014
Gebouwen	65.260	65.260	65.260
Verbouwing & inventaris	59.500	62.187	52.696
Vervoermiddelen	9.500	12.000	5.977
Automatisering	117.700	106.938	99.699
Totaal	251.960	246.385	223.632

De mutaties ten opzichte van de 1^e herziening begroting 2015 worden grotendeels gedekt door de bestemmingsreserve nieuwbouw, dan wel door de bestemmingsreserve transitiekosten.

Gebouwen

Het uitgangspunt voor de berekende afschrijvingslast vormt, naast de eerder genoemde datum van oplevering van het pand, een afschrijvingstermijn van 50 jaar. Hierbij wordt over 100% van de aanschafwaarde afgeschreven, exclusief de grondkosten en exclusief de parkeerplaatsen. De parkeervergunningen zijn voor onbepaalde tijd geldig en verbonden aan het gebouw.

Verbouwing en inventaris

Onder deze post zijn tevens de warmtekoude-opslag en het pasjesbeveiligingssysteem opgenomen. De afschrijvingstermijnen variëren van 10 tot 15 jaren.

Vervoermiddelen

In 2014 zijn alle auto's vervangen door acht aardgasauto's. De afschrijvingstermijn is vijf jaar. Door een subsidie is de afschrijvingslast gedaald.

Automatisering

Deze post behelst de afschrijvingen van de hard- en software in het nieuwbouwpand. De afschrijvingstermijnen zijn 3,5 of 5 jaar. Omdat een groot deel van de investeringen ICT-software betreft om aan de RUD-kwaliteitseisen te voldoen, bedraagt de afschrijvingstermijn 5 jaar. Onzeker is hoelang deze systemen aan de externe en interne eisen blijven voldoen. Het uitgangspunt is in ieder geval minimaal 5 jaar.

RENTEBATEN EN -LASTEN

Ten laste van deze begrotingspost worden rentebedragen gebracht die ontvangen en betaald worden in het kader van de geldleningen en de bankrekeningen.

RENTELASTEN EN -BATEN	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015	Realisatie 2014
Rentebaten	6.000-	2.000-	6.076-
Rentelast Hoofdlening pand	190.000	187.590	190.245
Overige rentelasten	4.000		4.067
Totaal	€ 188.000	185.590	188.236

Conform de 1^e herziening begroting 2016 verwachten wij geringe rentebaten ten gevolge van het verplichte schatkistbankieren. De deposito's bij de schatkist korter dan een jaar (langer is met de beschikbare (subsidie)gelden niet mogelijk) zullen nagenoeg geen rentebaten opleveren. In tegenstelling tot de 1^e herziening begroting 2015, zijn de rentebaten en -lasten bruto verantwoord, voor wat betreft de te reserveren rentebaten luchtkwaliteitsgelden. De investeringen in inventaris en automatisering ten behoeve ons pand worden voorlopig uit eigen middelen gefinancierd.

OVERIGE BEDRIJFSLASTEN

Ten laste van deze begrotingspost worden de kosten gebracht die te maken hebben met de bedrijfsvoering. Hierin wordt onderscheid gemaakt in de volgende kostensoorten:

OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015	Realisatie 2014
Personeelszaken/ salarisadministratie	20.000	20.000	28.003
Organisatieontwikkeling	8.000	5.000	22.142
Accountants- en advieskosten	23.000	23.000	27.000
Huisvestingskosten	158.000	160.000	153.850
Facilitaire kosten	20.000	22.000	18.346
Automatiseringskosten	185.000	185.000	181.799
Handhavingskosten	14.000	10.000	13.833
Algemene kosten	230.000	225.000	270.866
Bankkosten	3.500	5.200	3.217
Subtotaal	661.500	655.200	719.056
Kosten projecten (doorbelasting)	453.272-	455.406-	421.169-
Totaal	208.228	199.794	297.887

Toelichting

Een aantal posten is gelijk gebleven en een aantal post is licht gestegen ten opzichte van de 1^e herziening begroting 2015. Dit naar aanleiding van de realisatie over 2014. Ten opzichte van 2014 zullen de overige bedrijfslasten lager uitvallen, doordat in 2014 incidentele kosten zijn gemaakt in het kader van onder meer de RUD-vorming. De kosten zijn niet geïndexeerd.

3.4.2 De opbrengsten

In de volgende tabel wordt onderscheid gemaakt in structurele en niet-structurele projectbaten voor 2016. Tevens verwachten wij inkomsten uit de bodemrapporten voor makelaars.

	Begroting 2016	1e Herziening Begroting 2015
Opbrengsten van de Milieudienst		
Bodemrapporten makelaars	15.000	15.000
Totaal	15.000	15.000
Opbrengsten van de projectformatie		
<u>Structurele projecten</u>		
Dienstverlening Zuid-Kennemerland	858.425	834.924
Havenverordening	74.000	74.000
NME Centrum Beverwijk	28.000	28.000
NME Centrum Heemskerk	28.000	28.000
Totaalcontract Uitgeest	176.108	175.000
Brandveiligheid en -preventie O'zaan en W'land	102.810	99.912
Zeevang	53.268	51.766
Bouwtoezicht Overgemeenten	79.864	77.613
Brandveiligheid en -preventie Landsmeer	20.041	19.476
Milieudienst Waterland	1.044.629	1.013.773
Edam/Volemdam	93.647	91.007
Beemster	77.480	75.296
Schiphol Castricum	6.500	6.000
<u>Niet structurele projecten</u>		
Luchtkwaliteitsproject		99.168
PF Externe Veiligheid III	118.000	118.000
Totaal	2.760.770	2.791.936

De verwachte opbrengst	€ 2.760.770	€ 2.791.936
Verwachte kosten	2.468.444	€ 2.485.300
Per saldo verwachten wij een positief resultaat van:	€ 292.327	€ 306.636

Het positieve resultaat op de projecten wordt vooral behaald op de dienstverlening aan de Zuid-Kennemerland-, Waterland- en andere (externe) gemeenten. De overige projecten zijn geen resultaatprojecten. In de bestuursrapportages zal periodiek verslag worden gedaan van de baten en lasten van de externe dienstverlening en de niet-structurele projecten.

Ondanks ontwikkelingen en onderhandelingen, zijn er ten opzichte van de 1e herziening begroting 2015 nog geen nieuwe dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. Het resultaat is gering gedaald doordat de dienstverleningstarieven conform de kostprijs zijn gestegen, echter enkele dienstverleningsovereenkomsten kennen vaste totaalbedragen.

3.4.3 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Binnen Omgevingsdienst IJmond zal naar verwachting gedurende het jaar 2016 één topfunctionaris werkzaam zijn. Dit betreft de directeur. Van overige (top)functionarissen met bestuurlijke invloed, dan wel overschrijding van de norm zal naar verwachting geen sprake zijn. Gedurende 2016 zal naar verwachting geen sprake zijn van externe inhuur langer dan zes maanden binnen een periode van 18 maanden. Daarnaast zal naar verwachting in 2016 geen sprake zijn van uitkering wegens beëindiging van een dienstverband van een gewezen topfunctionaris.

Bestuur

Het bestuur van onze Omgevingsdienst is onbezoldigd. Het algemeen bestuur bestaat uit:

- De heer T. de Rudder (gemeente Beverwijk), tevens DB-lid
- De heer F. Bal (gemeente Velsen), tevens DB-lid
- De heer F.J.A. Frowijn (gemeente Heemskerk), tevens DB-lid
- De heer J.N. Schouten (gemeente Uitgeest), tevens DB-lid
- De heer T.P.J. Talsma (provincie Noord-Holland), tevens DB-lid
- Mevrouw C.Y. Sikkema (gemeente Haarlem), tevens DB-lid
- De heer S. Celik (gemeente Velsen)
- De heer H. Wijkhuizen (gemeente Velsen)
- De heer C.A.G. Romeijnders (gemeente Heemskerk)
- De heer P.N.M. Meiland (gemeente Beverwijk)
- De heer B.B. Schneiders (gemeente Haarlem)
- De heer M.T.A. Hegger (gemeente Purmerend)
- Mevrouw A. Zeeman (gemeente Beemster)

Publicatieverplichting beloning regulier

De bezoldiging van de (gewezen) topfunctionarissen van Omgevingsdienst IJmond over het jaar 2016 zal circa betreffen:

Naam: L.A. Pannekeet	
Functie: directeur	
Beloning	€ 108.000
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ -
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.000
Duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar	17 jaar, 100%
Beloning in het voorgaande jaar (2014)	€ 104.737
Motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm	n.v.t.

De beloning inclusief voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn, zal circa € 127.000 bedragen en is daarmee circa € 50.000 lager dan de maximum bezoldiging van circa € 178.000 voor 2015.

3.5 Financiële positie

De verwachte financiële positie per begin en einde van het begrotingsjaar:

	Per 1-1-2016	Per 31-12-2016
Algemene reserve	€ 200.778	€ 200.778
Bestemmingsreserves	€ 364.944	€ 291.692
Nog te bestemmen resultaat		
Totaal eigen vermogen	€ 565.722	€ 492.470
Voorzieningen	€ -	€ -
Totaal weerstandscapaciteit	€ 565.722	€ 492.470

Bij het hiervoor genoemde eigen vermogen en weerstandsvermogen dient opgemerkt te worden dat de jaarrekening van 2014 nog ter goedkeuring bij het dagelijks bestuur wordt ingebracht. De via de resultaatbestemming 2014 voorgestelde bestemmingen zijn in bovengenoemde positie meegenomen. In hierboven opgenomen tabel is rekening gehouden met de toevoegingen van de gemeenten Beemster en Purmerend aan de algemene reserve en de bestemmingsreserve nieuwbouw per 1 januari 2015.

Tevens is het van belang te noemen dat er een jaarlijks terugkerende, niet uit de balans blijvende verplichting bestaat. Dit betreffen de jaarlijks terugkerende arbeidskosten van vergelijkbaar volume als vakantiegeld, verlofdagen en de kosten voor telefonie en het leasecontract van de printers. Het is niet toegestaan om deze verplichtingen op de balans als schuld of verplichting op te nemen. Deze verplichtingen worden op circa € 570.000 geschat.

3.5.1 Investerings

De verwachte investeringen ten behoeve van het nieuwbouwpand hebben grotendeels in 2011 plaatsgevonden. Vervolgens is in 2012 de automatisering uitgebreid. In 2013 is gestart met ICT-investeringen ten behoeve van de RUD-kwaliteitseisen, deze zijn en worden voortgezet in 2014 en 2015. In 2015 en 2016 verwachten wij voornamelijk investeringen te verrichten ten behoeve van de uitbreiding van het aantal werkplekken en automatisering.

4. Meerjarenprognose

In onderstaande tabel is de meerjarenprognose opgenomen voor de periode 2015-2018.

	Begroting 2016	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019
Personeelskosten	4.419.950	4.524.549	4.660.285	4.782.094
Afschrijvingen materiële vaste activa	251.960	254.480	257.024	259.595
Rentebaten/ -lasten	188.000	188.000	188.000	188.000
Projectkosten	2.468.444	2.532.623	2.598.471	2.666.032
Overige bedrijfslasten	208.228	210.311	212.414	214.538
Subtotaal	7.536.583	7.709.963	7.916.196	8.110.259
Projectbaten	2.760.770	2.838.072	2.917.538	2.999.229
Overige opbrengsten	15.000	15.150	15.302	15.455
Vrijval reserve Nieuwbouw	23.900	23.900	23.900	23.900
Vrijval reserve luchtkwaliteit	20.135			
Vrijval reserve transitiekosten	47.700	40.000	40.000	21.000
Totale bijdrage Haarlem incl Wabo-dec*	1.208.231	1.240.249	1.273.115	1.307.107
Totale bijdrage Beemster incl. Wabo-dec	99.047	101.672	104.366	107.153
Totale bijdrage Purmerend incl. Wabo-dec	130.727	134.192	137.748	141.426
Bijdrage provincie Noord-Holland incl Wabo*	137.057	140.689	144.417	148.273
Bijdrage oorspronkelijke IJmondgemeenten	3.094.017	3.176.041	3.259.811	3.346.718
Resultaat	1	1	1	1

Toelichting

Ad*: betreffen de lumpsumbijdragen exclusief de bijdragen in de digitaliseringskosten ten behoeve van de RUD-kwaliteitseisen. Daarnaast zullen met ingang van 2017 naar verwachting gemeente Haarlem en Provincie Noord-Holland geen lumpsum-bijdragen meer betalen, maar meedraaien in de verdeelsleutelsystematiek.

Voor de prognose voor de jaren 2017 tot en met 2019 gaan wij uit van jaarlijkse verwachte stijgingen van de personele lasten van 3% en de overige kosten van 1%. Ten aanzien van de personele lasten betreft de stijging van 3% een gemiddelde verwachting van interne doorgroei van personeel en verwachte toenames van de werkgeverslasten. Met verwachte CAO-stijgingen is geen rekening gehouden. De algemene kosten stijgen conform de Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (IMOC) van het Centraal Planbureau voor 2016 met 1%. Zowel de projectbaten als de projectlasten stijgen als gevolg hiervan eveneens met respectievelijk 2,8 % en 2,6%.

Met ingang van 2017 draaien de toetredende partijen naar verwachting mee in de verdeelsleutel. Derhalve is de indexatie van de lumpsumbijdragen gelijk aan die van de indexatie van de bijdragen van de IJmondgemeenten.

5. Verdeelsleutel

In onderstaande tabel is de kostenverdeling van de reguliere bijdrage voor 2016 op basis van de verdeelsleutel 2015 tot en met 2016 aangegeven alsmede de wabodecentralisatiebijdragen op basis van het rapport nulmeting wabodecentralisatie.

	Nieuwe verdeelsleutel 2015-2016	Begroting 2016 reguliere bijdrage	Bijdragen Wabodecentralisatie 2016	Totaal bijdragen Begroting 2016	Totaal bijdragen 1e Herziening Begroting 2015 o.b.v. nieuwe verdeelsleutel 2015-2016
Gemeente Beverwijk	27,3%	795.582	€ 51.371	€ 846.953	826.330
Gemeente Heemskerk	15,6%	454.618	€ 8.562	€ 463.180	451.902
Gemeente Uitgeest	6,7%	195.253	€ 8.562	€ 203.814	198.852
Gemeente Velsen	50,4%	1.468.766	€ 111.304	€ 1.580.070	1.541.595
Totaal	100%	2.914.219	€ 179.798	€ 3.094.017	3.018.679

Gemeente Haarlem en Provincie Noord-Holland zullen naar verwachting met ingang van 2017 meedraaien in de verdeelsleutel op basis van de urenbesteding. Tot en met 2016 dragen zij bij op basis van een lumpsumbijdrage en maken derhalve geen onderdeel uit van de hierboven opgenomen verdeelsleutel. Gemeenten Beemster en Purmerend dragen bij op basis van de omvang van de betreffende basistakenpakketten en maken eveneens geen onderdeel uit van de verdeelsleutel.

BIJLAGE

Productbegroting Milieudienst IJmond, bijlage bij 1e herziening begroting 2016								
Omschrijving	Beemster	Beverwijk	Haarlem	Heemskerk	Purmerend	Uitgeest	Velsen	Provincie
GR	890	10809	14358	6614	1326	2703	20207	1920
Uren Wabodecentralisatie	481	721	1082	120	481	120	1562	
Totaal	1371	11530	15440	6734	1807	2823	21769	1920
2. Uitvoering VTH-taken								
2.2 Vergunningverlening	280	836	1560	462	236	180	1160	261
2.3 Toezicht en handhaving								
Milieucontroles	564	1908	6960	1080	324	516	3420	60
Ketentoezicht (Melding a 4 uur)	80	800	2460	440	800	128	1400	8
2.4 Samenwerking en informatie-uitwisseling/strafrecht	27	231	312	135	36	56	435	38
2.5 Behandelen van milieuklachten a 3 uur	45	240	525	150	60	45	375	15
2.6 24-uurs bereikbaarheid	27	357	630	218	27	85	626	10
2.9 Advisering, toezicht en handhaving evenementen		60	300	50		50	200	
2.10 Geluidontheffingen horeca a 3 uur		285	300	60			360	
3. Uitvoering specialistische milieuregelgeving		224		137		56	394	
3.1 Bodem		931		570		183	1635	1300
3.2 Geluid		614		376		123	1078	
Schiphol		107		65		27	187	
3.3 Externe veiligheid		392		240		78	689	
3.4 Natuur en biodiversiteit		158		97		30	278	
4. Advisering ruimtelijke plannen en bouwplannen		1270		808		325	2407	
5. Milieubeleid		1349		716		216	2498	
6. Natuur en Milieu – educatie (NME)								
7. Organisatie, beleid en ondersteuning								
Haven en kustbeleid							1340	
Bijhouden inrichtingenbestand	91	341	360	205	32	155	447	
Coördinatie en overleg	27	102	400	108	27	110	449	
7.1 Juridische zaken	55	461	624	269	72	113	871	77
7.3 Accountmanagement	100	325	365	225	100	200	520	54
7.4 Beleidsadvies en bestuursondersteuning	41	346	468	202	54	85	653	58
P&C-cyclus	20	20	20	20	20	20	20	20
Milieucommunicatie	14	173	156	101	18	42	327	19
Totaal	1371	11530	15440	6734	1807	2823	21769	1920